

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 125

София,..... 21 юли..... 2011 година

Върховният касационен съд на Република България и
Върховният административен съд на Република България, в закрито
заседание на четиринадесети юли, две хиляди и единадесета година,
в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: КРАСИМИР ХАРАЛАМПИЕВ

ЧЛЕНОВЕ: КЕТИ МАРКОВА

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА

ЮЛИЯ КОВАЧЕВА

ИВАН РАДЕНКОВ

при участието на секретаря
и в присъствието на прокурора
изслуша докладваното от съдията Красимир Харалампиев
ч.н.дело № 1939/2011 година

Производството е образувано на основание чл. 135, ал. 4 АПК,
с разпореждане от 14.06.2011 година на съдия-докладчик при
Разградския окръжен съд, с което е повдигнат спор за подсъдност по
в.н.а.х.д. № 156/2011 г. по описа на съда.

В писмено становище прокурор от ВКП изразява мнение за
наличието на законови предпоставки за разглеждане на делото от
състав на Административен съд-Разград.

Настоящият състав, за да се произнесе съобрази следното:

С решение № 375/05.08.2010 год. по а.н.д. № 689/2010 год. на
Разградския районен съд нарушителят Явор Мальов Киранов е
признат за виновен в осъществена на 05.08.2010 год. в с. Сейдол,
общ. Лозница непристойна проява, изпълваща състава на чл. 1, ал. 1
от УБДХ, поради което и на посоченото основание му е наложено

административно наказание „ЗАДЪРЖАНЕ в подразделенията на МВР”, за срок от ПЕТНАДЕСЕТ ДЕНОНОЦИЯ.

Постановеният съдебен акт е атакуван от Явор Киранов пред Административен съд-Разград, който с определение № 81 от 16.09.2010 год. по канд № 85/2010 год. е оставил жалбата без разглеждане като недопустима, поради това, че съобразно чл. 7, изр. 1 от Указ № 904/28.12.1963 год. за борба с дребното хулиганство решението на районния съд не подлежи на обжалване.

По жалба срещу горния акт с определение № 12764/01.11.2010 год. по адм. д. № 13284/2010 год. Върховния административен съд е спрял производството по делото и го е изпратил на Конституционния съд с предложение за произнасяне по реда на чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията.

С решение № 3/04.05.2011 год. по конституционно дело № 19/2010 год. Конституционния съд е обявил противоконституционността на чл. 7, изр. 1 от УБДХ, в частта „не подлежи на обжалването и”.

С определение от 16.05.2011 год. по адм. д. № 13284/2010 год. Върховният административен съд е възобновил административното производство и на 01.06.2011 год. е отменил определението от 16.09.2010 год. по канд № 85/2010 год. на Административен съд-Разград. Дадени са указания за администриране на делото, включително и за обсъждане на подсъдността му при разглеждане жалбата на нарушителя по същество.

С определение № 4/09.06.2011 год. по к.а.н.д. № 85/2010 год. Разградския административен съд е прекратил производството по делото и го е изпратил по подсъдност на Окръжен съд-Разград, считайки, че обжалваното решение на Разградския районен съд не е постановено в процедура по чл. 59 и сл. ЗАНН и касационният му контрол пред административния съд би означавало пропускане на въззивна инстанция, с което правата на нарушителя съществено ще бъдат ограничени.

В мотивите към определението са изложени съображения, че производството по УБДХ е със сходен на това по чл. 78а НК характер, като решенията постановени по реда на чл. 78а НК подлежат на обжалване пред съответните окръжни съдилища. Прието е, че при разглеждане на жалбата по аналогия следва да се приложи процедурата, предвидена в глава двадесет и първа на НПК и поради това компетентен да се произнесе по жалбата на Киранов е Разградският окръжен съд, доколкото в закона не е предвидена компетентност друг съд да я разгледа.

След образуване на в.н.а.х.д. №156/2011г. по описа на Разградския окръжен съд, определеният съдия-докладчик е изложил фактически и правни аргументи за административния характер на очертаното производство и е мотивирал заключение, че оправомощен да се произнесе по делото е Административен съд-Разград, поради което и на основание чл. 135 ал. 4 АПК е повдигнал препирня за подсъдност.

Настоящият смесен състав намира, че компетентен да се произнесе по жалбата на нарушителя е Разградският окръжен съд поради следните съображения:

В теорията и практиката не съществуват съмнения за административно-правния характер на производството по Указа за борба с дребното хулиганство и това, че административно-наказващият орган по УБДХ е районният съдия в едноличен състав.

Административното наказание по УБДХ се налага при установено нарушение за първи път от районния съдия, с оглед правомощията му по чл. 47, ал. 1, б. "в" от ЗАНН и до този момент не е законодателно уреден инстанционният контрол върху неговото решение. Същевременно, както е отбелязано в конституционно дело № 19/2010 год. за административно-наказателните производства /каквото безспорно е това по УБДХ/, в чл. 63, ал. 1 ЗАНН е предвидена двуинстанционност.

Впрочем, за характера на това производство сочи и разпоредбата на чл. 89, ал. 1, т. 1, б. "г" от Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните и апелативните съдилища/обн. ДВ, бр. 66 от 18.08.2009 год., приет от Висшия съдебен съвет/, според която по УБДХ се образуват административно-наказателни дела.

В производството по налагане на процесното административно наказание по УБДХ, на нарушителя се налага наказание „задържане в поделенията на МВР“, което по тежест е приравнено с правния статус на задържаните под стража и лишените от свобода. В тази насока се е произнесло ОСНК на ВС с т.р. № 89 по н.д. № 74/1982 год.

Производството по чл. 375-378 от глава двадесет и осма от НПК - „Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание“ се провежда, когато прокурорът установи, че са налице материалноправните предпоставки, дефинирани в чл. 78, а от НК. Самата разпоредба на чл. 78а НК е пределно ясна и категорична, че става въпрос за деяние, представляващо престъпление по смисъла на чл. 9, ал. 1 НК, но по силата на закона се ангажира административнонаказателната, а не

наказателната отговорност на дееца. Така постановените решения по чл. 378, ал. 4 от НПК подлежат на инстанционна проверка от окръжните съдилища по реда на глава двадесет и първа от НПК, а не от административните съдилища по процедурата на чл. 131 АПК.

На следващо място, Конституционния съд е дал оценка на характера на деянието „дрбно хулиганство” и е приел, че то представлява „наказателно обвинение” по смисъла на ЕКЗПЧОС, което макар и санкционирано в административнонаказателно производство, поради тежестта и строгостта на предвиденото основно наказание „задържане в поделенията на МВР” е равнозначно на наказанието „лишаване от свобода”. В този смисъл са и Решение от 23.04.2009 год. на ЕКПЧ по делото „Камбуров срещу България”; Решение от 01.10.2009 год. на ЕКПЧ по делото „Станчев срещу България”.

В мотивите на решението на Конституционния съд е прието, че „Производството по чл. 2-6 УБДХ стои най-близо до производството по чл. 78а от НК, при което при определени условия, районният съдия освобождава лицето от наказателна отговорност и му налага административно наказание „глоба”, като решението му съгласно чл. 378, ал. 5 от НПК подлежи на проверка пред въззивната инстанция по реда на глава двадесет и първа от НПК. Тези мотиви се ползват със сила на присъдено нещо и поради това са годна основа за прилагане по аналогия на посочената процедура за контрол на постановления по реда на УБДХ акт на районния съдия, което виждане е в хармония и с установения принцип в НПК, че съдебните актове, с които се налага „лишаване от свобода” се проверяват по реда на редовния инстанционен контрол.

Следователно възможността на нарушителя по УБДХ да бъде санкциониран с наказание „задържане в поделенията на МВР”, равнопоставено с наказанието „лишаване от свобода”, предвидено в системата по чл. 37 от НК предполага да му се даде възможност да се защити срещу обвинението /по същността си наказателно, макар и в проведено административно производство/, ползвайки всички права по НПК, а именно: да развие правото си на защита пред следващата редовна инстанция, явяваща се съответният окръжен съд, който по аналогия с разпоредбата на чл. 387, ал. 5 НПК следва да разгледа жалбата на Киранов срещу решение № 375/05.08.2010 год. по нахд № 689/2010 год. на Разградски районен съд.

По изложените съображения и на основание чл. 135, ал. 4 АПК, състав от представители на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд,

О П Р Е Д Е Л И :

ИЗПРАЩА жалбата на Явор Мальов Киранов срещу решение № 375 от 05.08.2010 год., постановено по нахд № 689/2010 год. на Разградския районен съд по компетентност на Разградския окръжен съд.

Препис от определението да се изпрати на Административен съд-Разград.

Определението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.

3.

4.